

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१८

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक २१ मार्च, २०१८ / फाल्गुन ३०, १९३९ (शके)

- (१) शालेय शिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण, उच्च व तंत्रशिक्षण, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्य, अल्पसंख्यांक विकास आणि वक्फ मंत्री
- (२) अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण, अन्न व औषध प्रशासन, संसदीय कार्य मंत्री
- (३) पर्यावरण मंत्री
- (४) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री
- यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३४

उटावली (ता.विक्रमगड, जि.पालघर) ग्रामपंचायतीमधील शौचालय
लाभार्थ्यांच्या अनुदानामध्ये झालेला गैरव्यवहार

- (१) * ११४१५९ श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.अमित घोडा (पालघर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) उटावली (ता.विक्रमगड, जि.पालघर) ग्रामपंचायतीमधील २११ शौचालय लाभार्थ्यांच्या अनुदानात लाखो रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शौचालयाच्या लाभार्थ्यांचे बँकेमध्ये जमा झालेले लाखो रुपये परस्पर बँकेतून काढून घेण्यात आले आहेत, तसेच काही मयत लाभार्थ्यांच्या नावानेही पैसे काढण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त ग्रामपंचायतीमध्ये पदाधिकारी सदस्यांच्या नांवे ,तसेच नातेवाईक आणि मर्जीतील लोकांना शौचालयाचा निधी देऊन अनुदानात गैरव्यवहार केल्याचे तसेच शौचालय बांधूनही काही लाभार्थी निधीपासून वंचित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार निधीचा गैरवापर करणाऱ्या दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) सकाळ वृत्तपत्रात दिनांक २० जानेवारी, २०१८ रोजी यासंदर्भात बातमी प्रसिध्द झाली होती.

(२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) सदर बातमीच्या अनुषंगाने उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी ग्रामपंचायत उटवली येथे प्रत्यक्ष तपासणी केली. सदर तपासणीत तत्कालिन ग्रामसेवक श्री.जी.एल. वारघडे व सरपंच श्री.सतिश गायकवाड यांनी स्वच्छ भारत मिशन (गा) तसेच निर्मल भारत अभियान अंतर्गत प्राप्त निधी लाभार्थ्यांना वितरीत करताना अनियमितता केल्याचे निदर्शनास आले. या अनियमिततेसाठी तत्कालिन ग्रामसेवक श्री. जी.एल. वारघडे यांना निलंबित करण्यात आले आहे. तसेच त्यांच्याविरुध्द प्रशासकीय कार्यवाही सुरू केली आहे.

**जिवती (जि.चंद्रपुर) तालुक्यातील शिक्षण विभागात
असलेल्या रिक्त पदांबाबत**

(२) * ११५४५४ अॅड.संजय धोटे (राजुरा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिवती (जि.चंद्रपुर) तालुक्यातील दुर्गम आदिवासी बहुल भागातील शिक्षण विभागातील रिक्त पदांमुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत असल्याचे दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिवती तालुका निर्माण होउन १२ वर्षे पूर्ण झाली तरी देखील सदर तालुक्यातील गट शिक्षणाधिकारी हे पद मंजूर केले नसल्याचे तसेच तालुक्यातील विविध शाळांमधील विषय शिक्षकांची एकूण ७२ पदे रिक्त असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले, त्या अनुषंगाने रिक्त पदे भरण्याबाबत तसेच विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) शिक्षण विभागातील काही पदे रिक्त आहेत, तथापि त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत आहे ही बाब खरी नाही.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) विषय शिक्षकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत जिल्हा स्तरावर कार्यवाही सुरु असून गटशिक्षणाधिकारी हे पद निर्माण करण्याबाबतही कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील मिठी, पोईनार व ओशिवरा नद्या प्रदुषित झाल्याबाबत

(३) * १०९२०७ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मिठी, पोईनार व ओशिवरा नद्यांभोवतालच्या अतिक्रमणे, प्लॅस्टीक इ. मुळे मोठ्या प्रमाणात प्रदुषित झाल्या असून सदर प्रकरणी कारवाई करण्याचे मा.पर्यावरण मंत्री यांनी दिनांक १९ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास शासनास आदेश दिले होते, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास दहिसर पश्चिमेकडील प्रेमिलनगर सोसायटी समोरील दहिसर नदीच्या पात्रात गेल्या काही दिवसांपासून अनधिकृतपणे कचऱ्याचा व मातीचा ढिगारा आणून टाकला जात असल्याचे दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) तसेच मुंबई परिसरातील नद्यांचे बकाल स्वरूप झालेले असून पर्यावरणाची प्रचंड हानी होत असल्याने सदर नद्यांची साफसफाई करण्यासंदर्भात आतापर्यंत शासनाकडून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) होय.

(२) होय.

मुंबई महानगरपालिकेच्या आर/उत्तर विभागात दहिसर पश्चिमेकडील प्रेमिलनगर सोसायटी समोरील भागात मुंबई प्रादेशिक विकास प्राधिकरण तर्फे मेट्रो रेलचे काम चालू असल्यामुळे दहिसर नदीच्या पात्रात मातीचे ढिगारे टाकण्यात आलेले आहेत. तसेच महानगरपालिकातर्फे पादचारी पुलाचे बांधकाम चालू असल्यामुळे तात्पुरता मातीचा बंधारा बांधण्यात आलेला आहे.

(३) व (४) दहिसर नदीच्या पात्रात मातीचा ढिगारा पावसाळ्यापूर्वी काढून टाकण्याबाबत संबंधित प्राधिकरणास कळविण्यात येत आहे.

मिठी नदीच्या पाणलोट क्षेत्रात येणाऱ्या १२ औद्योगिक वसाहतीस कारणे दाखवा नोटीस बजावण्याचे, २० अनधिकृत उद्योगांना बंद करण्याचे, ओशीवरा नदीच्या पाणलोट क्षेत्रात येणाऱ्या २७ औद्योगिक वसाहतीस कारणे दाखवा नोटीस बजावण्याचे, ११ अनधिकृत उद्योगांना बंद करण्याचे तसेच दहिसर नदीच्या पाणलोट क्षेत्रात येणाऱ्या ०२ अनधिकृत उद्योगांना बंद करण्याचे आदेश देण्याचे विचाराधिन आहे.

घनकचरा व्यवस्थापन अधिनियम २०१६ नुसार नागरी वस्तीतून निर्माण होणाऱ्या घनकचऱ्याचे संकलन व त्याच्यावर प्रक्रिया करण्याची जबाबदारी स्थानिक स्वराज्य संस्थेची आहे. दहीसर नदी पात्रात झोपडपट्टी परिसरातून प्लास्टिक कचरा व घरगुती स्वरूपात कचरा टाकला जात असल्याने मंडळाकडून सदरील अधिनियमाची प्रभावीपणे अंमलबजावणीसाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस दि.१७.१०.२०१७ व २१.०२.२०१८ रोजी पर्यावरण संरक्षण कायदा १९८६ अंतर्गत नोटीस बजावलेली आहे.

नदी पात्राच्या आजुबाजुच्या परिसरात कचरा कुंड्यांची सोय महानगरपालिकेमार्फत करण्यात आलेली आहे. नागरिकांनी कचरा नदी नाल्यांमध्ये टाकू नये याकरिता मार्शलची नियुक्ती देखील करण्यात आलेली आहे. दहीसर, पोयसर तसेच ओशिवरा या नद्यांच्या पुनरुज्जिविकरणाचे काम पार पाडण्याकरिता सल्लागारांची नेमणूक करण्यात येत आहे. या सल्लागारांकडून मसुदा प्रकल्प अहवाल सादर झाल्यानंतर, निविदा मागवून सादर नद्यांच्या पुनरुज्जिविकरणाचे काम हाती घेण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुर्बाड (जि.ठाणे) तालुक्यातील पाणीटंचाई निवारण्यासाठी कोटयवधी रूपये खर्च करूनही पाणीपुरवठा होत नसल्याबाबत

(४) * ११५३९३ श्री.नारायण कुचे (बदनापूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने मुर्बाड तालुक्यातील (जि.ठाणे) पाणीटंचाई निवारण्यासाठी कोटयवधी रूपये खर्च करून १८० पाणी पुरवठा योजना राबविल्या व जलशिवारातील पाणी अडवून कृत्रिमरित्या पाणवठे निर्माण करण्यासाठी कोटयवधी निधी खर्च केला असला तरीही ग्रामीण भागात पाण्यासाठी आदिवासी महिलांना व शाळकरी विद्यार्थ्यांना भटकंती करावी लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुरबाड तालुक्यातील ग्रामस्थांनी पिण्याचे पाणी मिळावे यासाठी १८० पाणीपुरवठा योजना राबवून यासाठी करोडो रूपयांचा खर्च करूनही १८० योजनापैकी १० योजनाही आजमितीस कार्यान्वित झालेल्या नसल्यामुळे तालुक्यातील तुळई, तळेखल, देहरी, देशमुखपाडा, वेहरे, माजगाव, धारगाव, आगाशी, सासणे, तोंडली, म्हाडस, उचले, साकुर्ली, बाटलीची वाडी, वाघाची वाडी, गेटाची वाडी, पाटगाव, मोहघर गुमाळवाडी, शिळद अशी १८ गावे व ३३ वाड्या वस्त्यामध्ये माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान पिण्याच्या पाण्याची गंभीर समस्या निर्माण झाली असल्याने आदिवासी महिलांना पिण्याच्या पाण्यासाठी वणवण करावी लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या संपूर्ण १८० नळपाणी पुरवठा योजनांच्या निकृष्ट दर्जाच्या कामाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार दोषीविरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) तसेच मुरबाड तालुक्यातील आदिवासी गावे वाड्या/पाड्यातील पाणी टंचाईचे कामयस्वरूपी निवारण होण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सन २०१५-१६ मध्ये माहे एप्रिल, २०१६ ते जून, २०१६ दरम्यान मुरबाड तालुक्यामध्ये टँकरग्रस्त गाव पाड्यांची संख्या ५१ होती, ती सन २०१६-१७ मध्ये ३३ ने कमी होऊन १८ इतकी झालेली आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

मुरबाड तालुक्यामध्ये राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत १७६ नळ पाणी पुरवठा योजना व १२ विहिरी अशा एकूण १८८ योजना मंजूर झालेल्या आहेत. त्यापैकी ७७ योजनांची कामे पूर्ण झाली असून ४५ योजनांची कामे अपूर्ण असली तरी पाणी पुरवठा सुरु करण्यात आलेला असल्यामुळे आजमितीस १२२ योजना कार्यान्वित झालेल्या आहेत.

राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत, १) वेहरे, २) माजगाव, ३) धारगाव, ४) आगाशी, ५) सासणे, ६) तोंडली, ७) म्हाडस, ८) बाटलीची वाडी, ९) मोहघर गुमाळवाडी या गावातील योजना कार्यन्वित झालेल्या आहेत. तथापि, १) तुळई, २) तळेखल, ३) देहरी, ४) देशमुखपाडा, ५) उचले, ६) साकुर्ली, ७) वाघाची वाडी, ८) गेटाची वाडी व ९) पाटगाव या गावांसाठी योजना मंजूर नाही. तथापि, साधी विहीर, विंघन विहीर व सौर पंप याद्वारे त्या ठिकाणी पाणी पुरवठा होतो.

शिळंद गावाच्या योजनेचा उद्भव कोरडा असल्याने सदर योजना रद्द करणे प्रस्तावित आहे.

वरील १९ गावांपैकी तुळई, बाटलीची वाडी, वाघाची वाडी, पाटगाव, मोहघर गुमाळवाडी, शिळंद या ६ गावांना माहे मे, २०१७ ते जून, २०१७ दरम्यान ग्रामपंचायतीच्या मागणीप्रमाणे टॅकरने पुरेसा पाणी पुरवठा करण्यात आला आहे. त्यामुळे सदर ठिकाणी पाण्याची गंभीर समस्या निर्माण झालेली नाही.

(३) रखडलेल्या योजना व त्यामधील भ्रष्टाचाराच्या तक्रारीमुळे विभागीय आयुक्त, कोकण यांच्यामार्फत ठाणे जिल्ह्यातील सन २००५-०६ पासून घेण्यात आलेल्या ६२२ पाणी पुरवठा योजनांची चौकशी करण्यात आली. सदर चौकशी अहवालानुसार मुरबाड तालुक्यात पाणी पुरवठा सुरु असलेल्या १२२ योजना असून ३८ योजना प्रगतीपथावर आहेत व गुन्हे दाखल करण्यात आलेल्या २८ योजना आहेत. त्यापैकी अपहारीत रकमेचा पूर्ण भरणा करण्यात आलेल्या ४ योजना व अपहारीत रकमेचे काम पूर्ण केलेली १ योजना व अज्ञात आरोपी असलेली १ योजना वगळून उर्वरीत २२ योजनांमध्ये समितीचे अध्यक्ष व सचिव यांच्या ७/१२ वर बोजा चढविण्याचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी यांच्याकडे सादर करण्यात आला असून ७/१२ बोजाबाबत तहसिल कार्यालयाकडून नियमानुसार कार्यवाही सुरु आहे.

(४) पाणी पुरवठ्याची समस्या कायमस्वरूपी निवारण होण्यासाठी खालील उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम सन २०१७-१८ अंतर्गत ६ नळ पाणी पुरवठा व ३१ विहिरी अशा एकूण ३७ योजना समाविष्ट करण्यात आल्या आहेत.

मुख्यमंत्री पेयजल कार्यक्रमांतर्गत ३ नळ पाणी पुरवठा योजनांची कामे प्रगतीपथावर आहेत.

जलयुक्त शिवार कार्यक्रम २०१७-१८ अंतर्गत १० विहीरी दुरुस्तीची कामे मंजूर करण्यात आली आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांच्या मक्याला शासनाने ठरविलेल्या खरेदी आधारभूत किमतीनुसार दर मिळणेबाबत

(५) * ११५२९४ श्री.अनिल कदम (निफाड) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने शेतकऱ्यांचा मका प्रति क्विंटल रु.१४२५/- या दराने खरेदी करण्याचा दर जाहिर केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नाशिक जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांकडील मक्याची शासनाने ठरविलेल्या आधारभूत किमती नुसार खरेदी करून दोन महिने उलटूनही अद्याप रकमा देण्यात आलेल्या नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, त्यानुसार शेतकऱ्यांना आधारभूत दराने रक्कम देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) नाशिक जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांचा मका आधारभूत किंमतीनुसार खरेदी करण्यात येऊन त्याबाबतच्या रकमा शेतकऱ्यांच्या खात्यावर वर्ग करण्यात आल्या आहेत. तथापि काही शेतकऱ्यांच्या खाते क्रमांक तसेच अन्य तांत्रिक बाबींतील फरकामुळे रकमा वर्ग करण्यास काहीसा विलंब झालेला आहे. परंतु सदर तांत्रिक बाबींची पूर्तता करून मालाचे चुकारे वर्ग करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

**डोंबिवली खडवली (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथे बेकायदेशीरपणे फार्मसी
महाविद्यालये चालविण्यात येत असल्याबाबत**

(६) * १०४७७८ श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय

उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डोंबिवली खडवली (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथे बेकायदेशीरपणे फार्मसी महाविद्यालये चालविण्यात येत असल्याचे तसेच सदर महाविद्यालयात डी-फार्मसी कोर्ससाठी शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ करिता ४९ विद्यार्थ्यांनी लाखो रुपयांचे शुल्क भरल्याचे माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाविद्यालये बेकायदेशीररित्या चालविली जात असल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक वर्ष वाया जाण्याची भीती पालक व विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितावर कोणती कारवाई केली तसेच विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

बिस्मील्ला भट कॉलेज ऑफ फार्मसी, कल्याण, जि.ठाणे या नावाने बेकायदेशीरपणे फार्मसी महाविद्यालय चालविण्यात येत असल्याची बाब निदर्शनास आलेली आहे.

(२) होय.

(३) होय.

सदर प्रकरणी तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकडे तक्रार प्राप्त झालेली होती. त्याअनुषंगाने सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, मुंबई यांचे स्तरावर दिनांक १४/२/२०१८ चे आदेशान्वये चौकशी समिती गठीत करण्यात आली आहे. सदर समितीने दिनांक १६/२/२०१८ रोजी संस्थेची तपासणी केली असून, या चौकशीमध्ये पुढील बाबी आढळून आल्या आहेत :-

१) संस्थेच्या इमारतीला दिनांक १४/२/२०१८ रोजी पोलिसांनी सील केले आहे.

२) सदर संस्थेने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली, फार्मसी कॉन्सिल ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली, महाराष्ट्र शासन, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई तसेच महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, मुंबई यांची मान्यता घेतलेली नाही.

३) सदर संस्थेविरुद्ध श्री.अकील मोहम्मद सिध्दीकी पटेल यांनी कल्याण तालुका पोलीस स्टेशन, जि.ठाणे ग्रामीण यांचेकडे फसवणुकीची तक्रार दाखल केली असून त्या तक्रारीनुसार कल्याण पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा रजिस्टर नं. ३०८/१७, भा.दं.वि.स. कलम ४२०, ४०६, ४६७, ४६८, ४७१, ३४ दिनांक २५/१२/२०१७ अन्वये गुन्हा दाखल केलेला आहे.

४) प्रस्तुत प्रकरणी संस्थेशी संबंधित दोन विश्वस्त यांना दिनांक २५.१२.२०१७ रोजी पोलीसांकडून अटक करण्यात आली आहे.

५) संस्थेतील पावती पुस्तके, शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे हजेरी पत्रक, बँकेचे पासबुक, विविध प्रकारचे शिकके असा विविध मुद्देमाल पोलीसांनी जप्त केलेला आहे.

सदर गुन्हाच्या अनुषंगाने कल्याण पोलीस स्टेशन, जि.ठाणे (ग्रामीण) यांचेकडून पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पंढरपूर (जि.सोलापूर) शहरातील पिण्याच्या पाण्याच्या

टाकीचे काम अपूर्ण अवस्थेत असल्याबाबत

(७) * ११०९९७ श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पंढरपूर (जि.सोलापूर) येथे शहरातील महावीर नगर येथे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या माध्यमातून उभारण्यात आलेल्या १० लाख लिटर क्षमतेच्या पिण्याच्या पाण्याच्या टाकीचे काम अजूनही अपूर्ण अवस्थेत असल्याचे दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपरोक्त पाण्याच्या टाकीच्या निर्मितीमध्ये अनियमितता करून निकृष्ट दर्जाचे घटक वापरल्याबाबत स्थानिक नागरिकांनी अनेक तक्रारी प्रशासनाकडे केल्याचेही निदर्शनास येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, पंढरपूर नगरपालिकेने सदरील टाकीचे टेस्टिंग केले असता त्यामध्ये गळती व भेगा पडल्याचे निदर्शनास येऊनही शासनाने याबाबत कोणतीच कारवाई केली नसल्याचे निदर्शनास येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास शासनाने या गैरव्यवहाराबाबत दोषी ठेकेदार व अधिकारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे. सुधारित योजनेतील निधीस अद्याप मंजूरी न मिळाल्याने काम अपूर्ण अवस्थेत आहे.

(२) अंशतः खरे आहे. स्थानिक नागरिकांच्या तक्रारी आहेत. तथापि, पाण्याच्या टाकीसाठी वापरण्यात येणारे घटक वाळू, सिमेंट, खडी, स्टील इत्यादीची तपासणी करून वापरण्यात आलेले आहेत. पाण्याच्या टाकीच्या आतील गिलाव्याचे काम अपूर्ण अवस्थेत आहे.

(३) अंशतः खरे आहे. टाकीचे आतील गिलाव्याचे काम अपूर्ण असल्याने गळती होत आहे. परंतु भेगा पडलेल्या नाहीत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जोगेश्वरी (मुंबई) येथील नर्सिंग होममधून विनापरवाना औषध विक्री होत असल्याबाबत

(८) * १०५४४३ श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जोगेश्वरी (मुंबई) येथील विनापरवाना औषध विक्री करणाऱ्या नर्सिंग होममधून ४ लाखांची औषधे जप्त करण्यात आल्याची बाब दिनांक १० जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, जोगेश्वरी (मुंबई) विभागात मदरकेअर मॅटरनिटी दवाखान्यास परवाना नसतांना अवैधरीत्या उक्त दवाखान्यात सेवेत असलेल्या परिचारिका औषधे विकत असल्याची बाब दिनांक १० जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्या अनुषंगाने संबंधित दोषी डॉक्टर व संबंधित अधिकारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय.

(२) होय.

(३) अन्न व औषध प्रशासनाने सदर रुग्णालयांवर दि.०६/०१/२०१८ रोजी धाड टाकून विनापरवाना विक्रीसाठी साठविलेला रु.४,११,०००/- चा औषधी साठा जप्त केला. त्यामधील विश्लेषणास्तव घेण्यात आलेल्या दोन औषध नमुन्यापैकी एक नमुना प्रमाणित आढळून आला असून दुसऱ्या नमुन्याचा अहवाल प्रलंबित आहे. सदर प्रकरणी पुढील चौकशी/तपास करण्यात येत असून संबंधितांविरुद्ध औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायदा, १९४० अंतर्गत कलम (१८) (सी) चे उल्लंघनाबाबत न्यायालयात खटला दाखल करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यासह कन्नड (जि.औरंगाबाद) तालुक्यासह ऊस तोडणी मजूरांच्या मुलांकरिता साखर शाळांची निर्मिती करण्याबाबत

(९) * ११३७४६ श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विद्यार्थ्यांना सक्तीचे व मोफत शिक्षण देण्याच्या कायद्यानुसार साखर कारखान्यांचा गळीत हंगाम सुरू झाल्यानंतर ऊस

तोडणी मजूरांच्या मुलांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्याच्या उद्देशाने साखर शाळांची निर्मिती करण्यात आली असून या शाळा फक्त कागदोपत्री अस्तित्वात असल्याची बाब माहे डिसेंबर, २०१७ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, राज्यात विशेषतः कन्नड तालुक्यात (जि.औरंगाबाद) ऊसतोडणी सुरु होऊन महिना झाला असतानाही ऊसतोड कामगारांच्या मुलांसाठी साखरशाळा आणि वसतिगृह सुरु करण्यात आले नसल्याचे दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास साखर शाळांमध्ये ऊस तोडणी मजूरांच्या मुलांना मोफत शिक्षणाची सोय असतानाही या शाळा पोषण आहार देण्यापुरत्या कार्यरत असून ६ ते १४ वयोगटातील विद्यार्थ्यांना यामधून कोणत्याही प्रकारचे शिक्षण दिले जात नसून यामुळे ऊसतोड कामगारांच्या या मुलांना शिक्षण, पोषण आहार तसेच आरोग्य तपासणीपासून वंचित रहावे लागले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार ऊसतोड कामगारांच्या मुलांसाठी साखरशाळा व वसतिगृहासोबतच या प्रकरणी दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) नाही.

बालकांचा मोफत व सक्तीचा शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम,२००९ नुसार ६ ते १४ वर्ष वयोगटातील मुलांचे शिक्षण नजीकच्या नियमित शाळेत होणे आवश्यक आहे. या अधिनियमानुसार हंगामी स्वरूपातील पर्यायी शिक्षण केंद्र सुरु करता येत नाही. तथापि, ऊस तोड मजूर वा अन्य कामासाठी स्थलांतरित होऊन येणाऱ्या कुटुंबातील बालकांना नजिकच्या नियमित शाळेत दाखल करून त्यांच्या शिक्षणाची व्यवस्था करण्यात येते. ऊसतोड कामगारांच्या मुलांकरीता हंगामी वसतीगृह सुरु करण्यात आले आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

धुळे, औरंगाबाद, अमरावती जिल्ह्यातील तसेच पुसेगांव (जि.सातारा),
केळापूर (जि.यवतमाळ) येथील ५ निवासी शाळांमधील विद्यार्थ्यांना
देण्यात येणाऱ्या अल्प भोजन खर्चाबाबत

(१०) * ११४१९४ श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय शालेय
शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धुळे, औरंगाबाद, अमरावती जिल्ह्यातील तसेच पुसेगांव (जि.सातारा)
केळापूर (जि.यवतमाळ) येथील शालेय शिक्षण विभागामार्फत ग्रामीण
भागातील सर्व जाती धर्माच्या मुलांसाठी कार्यरत असणाऱ्या शासकिय
विद्यानिकेतन या ५ निवासी शाळांमधील विद्यार्थ्यांना प्रत्येकी दरमहा रक्कम
रु. ५००/- एवढा अल्प भोजन खर्च करण्यात येत असल्याचे माहे जानेवारी,
२०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाच्या सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाच्या
निवासी शाळातील याच वयोगटातील विद्यार्थ्यांसाठी भोजनासाठी प्रति
विद्यार्थी सुमारे १८००/- रुपये तर केंद्र शासनाच्या नवोदय विद्यालयातील
विद्यार्थ्यांसाठी १३८०/- रुपये खर्च करण्यात येतात, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाच्या सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाच्या
निवासी शाळातील याच वयोगटातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रति विद्यार्थी सुमारे
१८००/- रुपये देण्यात येत असतांनाही शासकिय विद्यानिकेतनच्या ५
निवासी शाळांमधील विद्यार्थ्यांना प्रत्येकी दरमहा रक्कम रुपये ५००/- एवढा
अल्प भोजन खर्च देण्यामागची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, सध्याची महागाई लक्षात घेता प्रति विद्यार्थी देण्यात येणारा
दरमहा रु. ५००/-हा अल्प निधी असल्याने विद्यार्थ्यांना अर्धपोटी रहावे लागत
आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय
आढळून आले, तदनुसार उक्त शाळांमधील विद्यार्थ्यांच्या भोजन खर्चामध्ये
वाढ करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास,
विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२), (३) व (४) सामाजिक न्याय विभागाच्या निवासी शाळेतील विद्यार्थ्यांना भोजन भत्ता देण्यात येत नाही. खाजगी भोजन पुरवठारामार्फत सदर विद्यार्थ्यांना दुपारचे/रात्रीचे जेवण पुरविण्यात येते. त्याकरिता पुरवठादारांना वेगवेगळ्या जिल्हयाकरिता वेगळे दर विहित केले आहेत.

आदिवासी विकास विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या अनुदानित आदिवासी आश्रमशाळांमधील विद्यार्थ्यांना प्रति विद्यार्थी प्रति माह रुपये ९००/- (१० महिन्यांसाठी) परिपोषण अनुदान देण्यात येते. तसेच यामधील आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी अन्नधान्य व इतर साहित्य खरेदी करून जेवण तयार करून देण्यात येते.

(५) याबाबत आवश्यक कार्यवाही सुरु आहे.

धामणगाव काटपूर तसेच खोलापूर (जि.अमरावती) गावांना पाणीपुरवठा करणाऱ्या पाण्याच्या टाकीची झालेली दुरवस्था

(११) * ११४८५९ अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धामणगाव काटपूर (जि.अमरावती) गावाला पाणीपुरवठा करणाऱ्या पाण्याची टाकी जीर्ण झाली असून उक्त टाकी कोसळून गावातील रहिवाशांच्या जीवाला धोका निर्माण झाला असूनही याकडे पाणी पुरवठा विभागाचे व स्थानिक ग्रामपंचायतीचे दुर्लक्ष झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच खोलापूर (ता.भातकुली, जि.अमरावती) येथील जुनी पाण्याची टाकी जिर्ण झालेली असून गावात नियमित पाणीपुरवठा व्हावा याकरिता नवीन उंच पाण्याच्या टाकीकरीता रु. ३९ लक्ष निधीचा प्रस्ताव मुख्य कार्यकारी अधिकारी

जिल्हा परिषद, अमरावती यांनी दिनांक १० जुलै, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास जिल्हाधिकारी, अमरावती यांना सादर केला असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच अमरावती जिल्ह्यातील सोनारखेडा, जावरा, बैलमारखेडा, अंचलवाडी, पोहरा पूर्णा टाकरखेडा संभु, (ता.भातकुली) या गावांतील नागरिकांना नियमित पाणी पुरवठा होण्यासाठी मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल योजनेतर्गत उंच पाण्याच्या टाकीचे बांधकाम व निधीचा प्रस्ताव कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, अमरावती यांनी दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास मुख्य अभियंता (भारत निर्माण कक्ष), अमरावती यांना सादर केला असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्रश्न भाग (१) व (२) बाबत चौकशी करून त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) धामणगाव येथील जुन्या टाकीचे आयुष्यमान संपल्यामुळे ग्रामपंचायत धामणगाव यांचे मागणीनुसार नविन उंच टाकी बांधून, नविन टाकीवरून पाणी पुरवठा सुरु करण्यात आला आहे. त्यामुळे जुन्या टाकीचा वापर पूर्णपणे बंद करण्यात आला आहे.

तसेच जूनी टाकी पाडण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्यासंबंधात ग्रामपंचायत, धामणगाव यांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

तसेच मौजे खोलापूर (ता.भातकुली, जि.अमरावती) येथे नवीन उंच पाण्याची टाकी बांधकामाचा प्रस्ताव जिल्हा खनिज प्रतिष्ठानच्या आराखड्यात समाविष्ट असून, सदर आराखड्याच्या मान्यतेनुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रामटेक व पारशिवनी येथील तालुका क्रिडा संकुलाचे
बांधकाम पूर्ण करण्याबाबत**

(१२) * ११२१९८ श्री.डि मल्लीकार्जून रेड्डी (रामटेक) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रामटेक व पारशिवनी येथे तालुका क्रीडा संकुलाकरिता शासन निर्णय दिनांक ३१ मार्च, २००९ अन्वये मंजूर करण्यात आलेल्या प्रत्येकी रु.१ कोटी मंजूर निधी पैकी ९९.०० लक्ष इतका निधी प्राप्त झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त क्रीडा संकुलाच्या कामाचे भूमीपूजन स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या हस्ते होवूनही अद्यापपर्यन्त सदर क्रीडा संकुलाचे काम प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार निधीची पुर्तता करण्याबाबत तसेच सदर काम लवकरात लवकर पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय, शासन निर्णय दिनांक २१ मार्च, २००९ नुसार रामटेक व पारशिवनी या दोन्ही क्रीडा संकुलास प्रत्येकी रु.१००.०० लक्ष निधी वितरीत करण्यात आलेला आहे.

(३) सदर निधी सार्वजनिक बांधकाम विभागास वर्ग केला असून सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून बहुउद्देशिय हॉल/जिमचे काम हाती घेण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे निमगांव वायाळ (ता.सिंदखेड राजा, जि.बुलडाणा) येथील मंजूर
असलेली महाजल पाणी पुरवठा योजना बंद असल्याबाबत**

(१३) * १०६३२४ डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे निमगांव वायाळ (ता.सिंदखेड राजा, जि.बुलडाणा) येथील मंजूर असलेल्या महाजल पाणी पुरवठा योजनेचे काम बऱ्याच दिवसांपासून अपूर्ण अवस्थेत असून बंद पडल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त योजनांची कामे बंद राहण्यामागची काय कारणे आहेत,
- (३) असल्यास, सदरहू योजनेच्या कामाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, तदनुसार यास जबाबदार असणाऱ्या संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे आहे.

- (२), (३) व (४) सदर योजनेच्या कामाची अंमलबजावणी ग्राम पोषण, आरोग्य, पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती, निमगाव वायाळ यांचेमार्फत करण्यात आली असून, योजनेतील विहीर, पंप व मेन पाईपलाईनचे काम पूर्ण करून उंच पाण्याच्या टाकीचे काम बेस स्लॅबपर्यंत करण्यात आले आहे. उर्वरित काम पूर्ण करण्याकरीता समितीकडे पाठपुरावा करून देखील निधी मागणीचा प्रस्ताव समितीने सादर केला नसल्यामुळे तसेच समितीकडून प्रतिसाद मिळत नसल्याने योजनेचे काम अपूर्ण आहे. सदरस्थितीत, अस्तित्वातील जुन्या योजनेच्या विहीरीवरून गावास पाणी पुरवठा सुरु आहे. तसेच मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम, टप्पा-२ च्या आराखड्यात उर्वरित कामे प्रस्तावित करण्यात आली आहेत.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे, हडपसर, सोलापूर रोडवरील वैदुवाडी येथील विद्या पेट्रोल
पंपावर मशीनमध्ये फेरफार करून ग्राहकांची आर्थिक
फसवणूक होत असल्याबाबत**

(१४) * १०४९२५ श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय
अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

- (१) पुणे, हडपसर, सोलापूर रोडवरील वैदूवाडी येथील विद्या पेट्रोल पंपावर मशीनमध्ये फेरफार करून ग्राहकांची आर्थिक फसवणूक होत असल्याचे जानेवारी २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, विद्या पेट्रोल पंपाच्या जप्त केलेल्या इलेक्ट्रॉनिक चीपची हिंदुस्तान पेट्रोलियमच्या प्रयोगशाळेत केलेल्या तपासणीमध्ये दोष आढळून आल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले त्यानुसार संबंधीत दोषींवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

तथापि ठाणे गुन्हा अन्वेषण शाखेच्या अधिकाऱ्यांनी १७ जून, २०१७ मध्ये पुणे, हडपसर, सोलापूर रोडवरील वैदूवाडी येथील विद्या पेट्रोल पंपावर वैधमापन शास्त्र यंत्रणेतील अधिकारी, तेल कंपनीचे अधिकारी, शहर पुरवठा अधिकारी, अन्न धान्य वितरण अधिकारी यांचेसमवेत छापा टाकून एका पेट्रोल पंप युनिटचे पल्सरमध्ये सकृतदर्शनी फेरफार केल्याचे आढळल्याने ताब्यात घेऊन कारवाई केली आहे.

(२) दि.१७.०६.२०१७ रोजीच्या कार्यवाहीतील विद्या पेट्रोल पंपावरील एका पेट्रोल पंपाचे युनिट पल्सर तपासणीसाठी मिडको कंपनीचे प्रयोग शाळेत पाठविण्यात आलेला असून पल्सर मध्ये छेडछाड असल्याबाबतचा तपासणी अभिप्राय प्राप्त झालेला आहे.

(३) प्रस्तुत प्रकरणी, मानपाडा पोलीस स्टेशन, डॉंबिवली येथे दि.१७.०६.२०१७ रोजी गुन्हा रजि. नं.३५३/२०१७, भा.दं.वि.क्र.२६५,२६७,४२०,४६५,३४ प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या गुन्ह्यामध्ये ३३ आरोपीविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल केले आहे. त्याचा कोर्ट केस नं.५३२/२०१७ असा असून पुढील कायदेशीर कार्यवाही पोलीस आयुक्त, ठाणे यांचेकडे सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोलापूर जिल्हयातील उजनी नदीतील पाणी प्रदूषणामुळे बाधित
झालेल्या गावांचा आराखडा तयार करण्याबाबत**

(१५) * १११८९५ कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्हयातील उजनी नदीतील पाणी प्रदूषणामुळे बाधित झालेल्या गावांचा आराखडा तयार करून सादर करण्याचे आदेश मा.मुख्यमंत्री यांनी विभागाच्या अधिकाऱ्यांना दिले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सादर आराखडा तयार करण्याबाबत विभागाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे देऊळघाट व सहा गावे (ता.जि.बुलढाणा) तसेच रोहिणखेड व १४
गांवे या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेच्या सुधारीत
अंदाजपत्रकास मंजूरी देण्याबाबत**

(१६) * ११४१५१ श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे देऊळघाट व सहा गावे (ता.जि.बुलढाणा) तसेच रोहिणखेड व १४ गांवे (ता.मोताळा, जि.बुलढाणा) या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेच्या सुधारीत अंदाजपत्रकास मंजूरी देण्याबाबतचा वित्त विभागास पाठविलेला प्रस्ताव दिनांक १६ मे, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास प्राप्त झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रस्तावास मंजूर न मिळाल्याने दोन्ही पाणी पुरवठा योजनेतर्गत समाविष्ट असलेल्या गांवांमध्ये दरवर्षी तीव्र पाणी टंचाई निर्माण होत असल्याची बाब दिनांक ३१ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार मौजे देऊळघाट व सहा गावे (ता.बुलडाणा) तसेच रोहिणखेड व १४ गावे (ता.मोताळा) या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेच्या सुधारीत अंदाजपत्रकास मंजूरी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अंशतः खरे आहे.

मौजे देऊळघाट व ६ गावे (ता.जि.बुलडाणा) प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेसंदर्भात मुद्दे उपस्थित करून, दि. १७/५/२०१६ रोजी प्रस्ताव या विभागाकडे परत केला. वित्त विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांची पुर्तता करून, प्रस्ताव दि. २३/३/२०१७ तसेच १२/२/२०१८ रोजी पुन्हा वित्त विभागास सादर करण्यात आला होता. तर, रोहिणखेड व १४ गावे (ता.मोताळा, जि. बुलडाणा) प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेच्या प्रस्तावाबाबत वित्त विभागाने छाननी करून, मुद्दे उपस्थित करून प्रस्ताव दि. २१/८/२०१७ रोजी पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागास परत केला आहे.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे.

देऊळघाट प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेतून पाणी पुरवठा अद्याप सुरु करण्यात आलेला नाही. योजनेतील समाविष्ट ६ गावांपैकी ५ गावांना सन २०१७-१८ च्या टंचाई कृती आराखड्यात प्रस्तावित करण्यात येऊन पाणी टंचाई निवारणार्थ उपाययोजना प्रस्तावित आहेत.

रोहिणखेड प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेतून दि. १/४/२०१५ पासून पाणी पुरवठा सुरु आहे. सदर योजनेचा वार्षिक देखभाल दुरुस्ती खर्च रु. ६१.४६ लक्ष इतका आहे. सद्यस्थितीत योजना कंत्राटदारामार्फत चालविण्यात आहे.

सदर योजनेकरीता माहे एप्रिल, २०१५ पासून ठोक तत्वावर महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या प्रचलित दर रु. १४.५० प्रती एक हजार लिटर या दराने पाणीपट्टी आकारण्यात येत आहे. सर्व गावांकडून पाणी बिलाची थकबाकी रु. ८४.४९ लक्ष इतकी आहे.

मौजे देऊळघाट व ६ गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजना व रोहीणखेड व १४ गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेच्या सुधारीत योजनेचा प्रस्तावाबाबत वित्त विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांची पुर्तता करून, प्रस्ताव वित्त विभागास सादर करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हिंगोली जिल्ह्यासाठी मानव विकास मिशन योजनेतर्गत
मिळणारा निधी अखर्चित असल्याबाबत**

(१७) * ११२५८० श्री.तानाजी मुटकुले (हिंगोली) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यासाठी मानव विकास मिशन (जि.हिंगोली) योजनेतर्गत मिळणारा निधी अखर्चित असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मानव विकास योजनेतर्गत गरजू विद्यार्थ्यांना सवलती दिल्या जातात मात्र शिक्षण विभागाच्या धोरणामुळे व वेळेवर निधी खर्च न केल्यामुळे सवलत मिळण्याबाबत विद्यार्थ्यांमध्ये सभ्रम निर्माण झाला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) नाही.

हिंगोली जिल्ह्यामध्ये मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत खालील योजना चालविण्यात येतात :-

अ) इ. ८ वी ते १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणा-या गरजू मुलींना सायकल वाटप.

आ) तालुक्याच्या ठिकाणी बाल भवन विज्ञान केंद्र स्थापन करणे व इतर अनुषंगिक खर्च.

इ) इ. ८ वी ते १२ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी अभ्यासिका वर्ग सुरु करणे.

ई) कस्तुरबा गांधी बालिका योजनेची व्याप्ती इ. १० वी पर्यंत वाढविणे व इतर अनुषंगिक कामे.

उपरोक्त योजनांचा निधी संबंधित कार्यालयास वितरीत करण्यात आला आहे. अ.क्र.(इ) व (ई) या योजनांचा निधी अनुक्रमे ६२ टक्के व ९२ टक्के खर्च करण्यात आलेला आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रीय पेयजल योजनेअंतर्गत कोल्हापूर जिल्हयातील नळ पाणीपुरवठा योजना पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित होण्याबाबत

(१८) * १०८९३७ श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी), डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रीय पेयजल योजनेअंतर्गत कोल्हापूर जिल्हयातील नळ पाणीपुरवठा योजना पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित होण्यासाठी सुमारे १५० कोटी रुपयांची आवश्यकता आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरच्या निधीची मागणी कोल्हापूर जिल्हा परिषदेकडून शासनाकडे वारंवार करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच केंद्र शासनाचा वाटा येईपर्यंत राज्याने दिलेले पैसे खर्च करू नये अशी अट घातल्याने पेयजल योजनांसाठीचे २४ कोटी रुपये गत सहा महिन्यापासून कोल्हापूर जिल्हा परिषदेच्या खात्यावर अखर्चित असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सदरचा निधी उपलब्ध करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे अंशतः खरे आहे.

राष्ट्रीय पेयजल योजनेअंतर्गत मंजूर कृती आराखड्यामधील भौतिकदृष्ट्या पूर्ण परंतू आर्थिकदृष्ट्या अपूर्ण असलेल्या योजनांची संख्या ४३८ इतकी असून, त्याकरीता रु. ६९.३५२० कोटी, पाणी पुरवठा सुरु परंतू कामे प्रगतीत असलेल्या योजनांची संख्या १९४ इतकी असून त्याकरीता रु.८०.१३६५ कोटी, प्रगतीपथावरील योजना संख्या ५८ असून त्याकरीता रु.१३.०३२० कोटी व नवीन मंजूर असलेल्या योजनांची संख्या ६८ असून त्याकरीता रु.१७०.३०८५ कोटी इतक्या निधीची आवश्यकता आहे.

(२) होय.

(३) निधी वितरीत आदेशामध्ये अट घातली हे खरे आहे. तथापि सहा महिन्यांपासून रु. २४ कोटी जिल्हा परिषदेकडे प्राप्त होते व खात्यावर निधी अखर्चित होता हे खरे नाही. कोषागारातून दि. ०३/०१/२०१८ रोजी देयक पारीत होवून निधी प्राप्त झाल्यानंतर दि. १०/०१/२०१८ रोजी सर्व निधी खर्च पडले आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली जिल्ह्यातील विसापूर गावाकरिता स्वतंत्र पाणीपुरवठा योजना करण्याबाबत

(१९) * १०९४१२ श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सांगली जिल्ह्यातील विसापूर नळ पाणीपुरवठा योजना वीज बिल थकीत असल्याने सातत्याने बंद पडत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर विसापूर गावाकरिता स्वतंत्र पाणीपुरवठा योजना सुरु करण्याची नागरिकांकडून मागणी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासन स्तरावर कोणता निर्णय घेण्यात आला, त्यानुषंगाने पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय हे खरे आहे.

विसापूर प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजनेचे रक्कम रुपये १ कोटी ४० लक्ष इतके वीज देयक थकीत असलेने दिनांक १०/०३/२०१७ रोजी महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीने विद्युत पुरवठा खंडीत केल्याने विसापूर प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजनेचा पाणी पुरवठा खंडीत झालेला आहे.

(२) व (३) होय हे खरे आहे.

मौजे विसापूर गावासाठी स्वतंत्र नळ पाणी पुरवठा योजना करणेबाबत नागरिकांची मागणी असल्याने मागणी विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली येथील कृष्णा नदीतील पाण्याचे मोठ्या
प्रमाणावर होणारे प्रदुषण**

(२०) * ११५६२७ श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) :
सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सांगली येथील कृष्णा नदीतील पाण्याचे मोठ्या प्रमाणावर होणारे प्रदुषण रोखण्यासाठी उपप्रादेशिक प्रदुषण नियंत्रण मंडळाने गत सहा वर्षांपासून सांगली, मिरज, कुपवाड महापालिकेसह जिल्हयातील विविध प्रकल्प, महानगरपालिका, नगरपालिकांना ११६ नोटीसा पाठविल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच कृष्णा नदीपात्रात वाढलेल्या प्रदूषणामुळे हजारो मासे मृतावस्थेत तरंगत असल्याचे दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर नोटीसांची दखल घेऊन त्यानुसार अंमलबजावणी न करणाऱ्या प्रकल्प, महानगरपालिका व नगरपालिकांची एकूण संख्या व नावे काय आहेत,

- (४) असल्यास, नोटीसांनुसार कारवाई न करणाऱ्यांविरुद्ध प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने नोटीसा पाठविण्या व्यतिरिक्त कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३), (४) व (५) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने पाठविलेल्या नोटीसांच्या अनुषंगाने सांगली मिरज कुपवाड महानगरपालिकेने अंशतः पूर्तता केलेली असून सांगली जिल्ह्यातील तासगांव नगरपालिका, विटा नगरपालिका, इस्लामपूर नगरपालिका, आष्टा नगरपालिका व जत नगरपालिका या ५ नगरपालिकांनी सदर नोटीसांची पूर्तता केलेली नाही. तसेच सदर नोटीशीची पूर्तता न करणाऱ्या १२ उद्योगांना महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने बंदचे आदेश पारीत केले होते. त्यानुषंगाने सदर उद्योगांनी पूर्तता केली असून त्यापैकी ३ उद्योग सद्यस्थितीत बंद आहेत.

सांगली मिरज आणि कुपवाड शहरमहानगरपालिकेविरुद्ध महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने मा. मुख्य न्यायदंडाधिकारी, सांगली यांचे कोर्टात पर्यावरण संरक्षण कायद्यांतर्गत फौजदारी खटला क्र. ३००१२३/२०१५ दाखल केलेला असून सदर प्रकरणी मा. न्यायालयाकडून स्टे(जैसे थे) देण्यात आला आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

सावर्डे (ता.हातकणंगले, जि.कोल्हापूर) येथील शरद सह. साखर

कारखान्याने दूषित व रसायनयुक्त, मळीमिश्रीत

पाणी विहिरीत सोडल्याबाबत

(२१) * १११४९७ डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सावर्डे (ता.हातकणंगले, जि.कोल्हापूर) येथील शरद सह. साखर कारखान्याने दूषित व रसायनयुक्त, मळीमिश्रीत पाणी सोडण्यासाठी सुमारे १५ एकर शेतीच्या प्रयोजनाकरिता जमिन विकत घेऊन प्रत्यक्षात सदर जमिनीमध्ये सुमारे ९० फूट खोल विहिर खोदून त्यात हे दूषित पाणी सोडण्यात येत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या विहिरीतील दूषित पाणी परिसरातील विहिरींमध्ये झिरपून त्या विहिरीचे पाणी दूषित होत असल्याच्या तक्रारी स्थानिक नागरिकांनी संबंधितांकडे केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, याबाबत कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) यानुषंगाने महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळातर्फे करण्यात आलेल्या पाहणी दरम्यान प्रश्नाधीन उदयोगाच्या सांडपाणी प्रक्रिया यंत्रणेमधील क्लेरीफायरची गळती झाल्यामुळे उदयोगातील प्रक्रिया न केलेले औदयोगिक सांडपाणी सावर्डे येथील विहिरीत मिसळल्याचे आढळून आले होते. त्यानुसार प्रश्नाधील उदयोगास महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळातर्फे प्रश्नाधीन उदयोगास दिनांक १५ डिसेंबर, २०१७ रोजी कारणे दाखवा नोटीस व दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी प्रस्तावित निर्देश बजावण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्ह्यात बाजार हस्तक्षेप योजनेंतर्गत रास्त भाव
दुकानदारांना पुरविण्यात येणाऱ्या तूरडाळीची पाकिटे
कमी आढळून आल्याबाबत**

(२२) * १०७९८२ श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अकोला जिल्ह्यात बाजार हस्तक्षेप योजनेंतर्गत रास्त भाव दुकानदारांना पुरविण्यात येणाऱ्या तूर डाळीच्या एका पोत्यात २५ पाकिटे आवश्यक असतांना प्रत्येक पोत्यात सरासरी २ पाकिटे कमी आढळून आल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी रास्तभाव दुकानदारांनी जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांना तक्रार केल्यावर उक्त प्रकरणाची चौकशी करण्याचे आदेश दिले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, तदनुसार दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणाची पुनरावृत्ती होऊ नये याकरिता शासन कोणती उपाययोजना करणार आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

अकोला जिल्ह्यामध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्यादित यांच्यामार्फत २५ पाकिटे असलेल्या पोत्यांमधून एकूण ९४७ क्विंटल तूरडाळीचा पुरवठा करण्यात आला आहे. सदर तूरडाळीचे वाटप रास्तभाव धान्य दुकानदारांमार्फत शिधापत्रिकाधारकांना करण्यात आले आहे.

(२) हे खरे नाही.

अशा प्रकारची कोणतीही तक्रार रास्तभाव दुकानदारांकडून प्राप्त झालेली नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे मुक्ताईनगर (ता.मुक्ताईनगर, जि.जळगांव) येथे ग्रामीण पायाभूत
विकास निधी-१९ अंतर्गत सांडपाणी व्यवस्थापन
प्रकल्पाचा समावेश करण्याबाबत**

(२३) * ११३१८८ श्री.एकनाथराव खडसे (मुक्ताईनगर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुक्ताईनगर (ता.मुक्ताईनगर, जि.जळगाव) शहराची नाबार्ड अर्थसहाय्यीत ग्रामीण पायाभूत विकास निधी-१९ (आर.आय.डी.एफ) अंतर्गत निवड करण्यात आलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेचा विकास आराखडा शासनाकडे सादर झालेला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त विकास आराखड्यानुसार मुक्ताईनगर शहरास सांडपाणी, भूमीगत गटारे, सांडपाणी प्लॅन्ट प्रक्रिया, सांडपाणी पुर्नवापर, घनकचरा व सांडपाणी व्यवस्थापन प्रकल्पासाठी लागणारा निधी मंजूर करण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी माहे नोव्हेंबर, २०१७ व माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या सुमारास मा.पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री यांना निवेदन दिले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त नियोजनाच्या अनुषंगाने निधी मंजूर करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय.

(२) नाही.

(३) विकास आराखडा प्राप्त नाही. तथापि, मा.विधानसभा सदस्य यांनी यासंदर्भात निवेदन दिले आहे.

(४) व (५) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, शासन निर्णय क्रमांक नाबार्ड-२०१४/प्र.क्र.-०४/पापु-०८ दिनांक ०५.०८.२०१४ अन्वये राज्यातील एकूण ११० गावांचा नाबार्ड अर्थसहाय्यित ग्रामीण सांडपाणी व्यवस्थापन कार्यक्रम प्रकल्पांतर्गत समावेश करण्यात आला. त्यामध्ये मुक्ताईनगर शहराचा समावेश आहे. सदर शासन निर्णयामध्ये सदर कार्यक्रम ३ टप्प्यामध्ये राबविण्याबाबत नमूद करण्यात आले आहे. टप्पा-१ मध्ये समाविष्ट

असलेल्या २८ गावांच्या प्रकल्पांना शासन निर्णय क्रमांक नाबार्ड-२०१४/ प्र.क्र.-०४/पापु-०८ दिनांक १४.०८.२०१४ अन्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. मुक्ताईनगर नगर पंचायत असल्याने नगर विकास विभागाच्या सल्ल्याने पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

**देवगाव (ता.निफाड, जि.नाशिक) जिल्हा परिषदेच्या शाळेत
पोषण आहारात किडे आढळल्याबाबत**

- (२४) * ११२६४८ श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) देवगाव (ता.निफाड, जि.नाशिक) जिल्हा परिषदेच्या शाळेत पोषण आहारात किडे आढळल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दर महिन्याला पोषण आहार तपासण्याची जबाबदारी प्रशासनावर असतांनाही पोषण आहाराची तपासणी होत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा देवगाव येथे मुदतबाह्य झालेला धान्यादी माल आढळून आला. दोषी मुख्याध्यापकास निलंबित करण्यात आले असून त्यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी करण्यात येत आहे.

तसेच, मुदतबाह्य धान्यादी मालाची रक्कम मुख्याध्यापकाकडून वसूल करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र अध्ययन केंद्र उभारण्यात मुंबई विद्यापीठ
प्रशासनाला अपयश आल्याबाबत**

(२५) * ११०७४८ श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्यातील संस्कृती, खेळ, इतिहास, परंपरा यासारख्या विषयांचा सखोल अभ्यास करण्यासाठी मुंबई विद्यापीठाने माजी कुलगुरू डॉ.विजय कोल्हे यांच्या कारकिर्दीत सात वर्षांपूर्वी महाराष्ट्र अध्ययन केंद्र सुरु करण्याचे प्रस्तावित केले असतानाही आजमितीपर्यंत सदर अध्ययन केंद्र उभारण्यात आले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या विद्यापीठाच्या उभारणीसाठी विद्यापीठाच्या अर्थसंकल्पात सुमारे १८ लाख ४६ हजार रुपयांची तरतूदही करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, सदर चौकशीत काय निष्पन्न झाले व त्यानुसार सदर अध्ययन केंद्राची उभारणी होण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) खरे आहे.

(३) व (४) विद्यापीठ स्तरावर कार्यवाही करण्यात येत आहे.

**ठाण्यातील गौतम प्राथमिक-माध्यमिक कनिष्ठ महाविद्यालयातील
विद्यार्थ्यांना विश्वस्तांनी केलेल्या अमानुष मारहाणीबाबत**

(२६) * ११५८६६ श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे येथील हिंदू मिशन एज्युकेशन सोसायटीच्या गौतम प्राथमिक-माध्यमिक कनिष्ठ महाविद्यालयात स्न्हेसंमेलनासाठी नृत्याचा सराव करत असताना झालेल्या गोंधळामुळे शाळेच्या विश्वस्तांची झोपमोड झाल्याने विश्वस्तांनी १८ विद्यार्थ्यांना फायबरच्या पाईपने जबर मारहाण केल्याचे दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू मारहाणीच्या घटनेची शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, सदरहू चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सदर विद्यार्थ्यांना जबर मारहाण करणाऱ्या विश्वस्तांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, तसेच राज्यातील शाळा, महाविद्यालयांत सातत्याने होणारे विद्यार्थी मारहाणीचे प्रकार रोखण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत वा करण्यात येत आहेत,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) यासंदर्भात संबंधित विद्यार्थी / पालकांनी ठाणे नगर पोलिस स्टेशनमध्ये तक्रार दाखल केली असून त्यानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

देवळा (जि.नाशिक) तालुक्यातील मेशीसह पाच गाव प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना पुनरुज्जीवित करण्याबाबत

(२७) * ११४१७० डॉ.राहूल आहेर (चांदवड) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देवळा (जि.नाशिक) तालुक्यातील मेशीसह पाच गाव प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना पुनरुज्जीवित करण्यास शासनाने असमर्थता दर्शविली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे देवळा तालुक्यातील अनेक गावांना पुन्हा एकदा पाणी टंचाईला तोंड द्यावे लागणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदरहू प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना कार्यान्वित न करण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार देवळा तालुक्यातील या पाच गावांना पाणीपुरवठा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(३) व (४) सदरहू योजना पुनरुज्जीवित करून कार्यान्वित करण्याचे दृष्टीने या योजनेचा उद्भव स्रोत (गिरणा नदीवरील वासोळ येथील को.प.बंधारा) शाश्वत नसल्याचे निदर्शनास आल्याने योजना पुनरुज्जीवित करण्याच्या अनुषंगाने मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतून वगळण्यात आलेली आहे.

मात्र योजनेतील समाविष्ट वासोळ, महालपाटणे, डोंगरगांव, रणदेवपाडा या चार गावांना भारत निर्माण कार्यक्रमांतर्गत स्वतंत्र पाणी पुरवठा योजना राबविण्यात आली असून त्याद्वारे या गावांना पाणी पुरवठा सुरळीत सुरु आहे व मेशी गावाजवळ लघु पाटबंधारे तलाव असून त्यावरून गावास पाणी पुरवठा सुरु आहे. तथापि मेशी गावांतर्गत वाड्यांना तसेच डोंगरगांव व महालपाटणे या गावांना उन्हाळ्यात पाणी टंचाई भासण्याची शक्यता असल्याने पाणी टंचाई कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा परिषद नाशिक यांच्यामार्फत उपाययोजना प्रस्तावित करण्यात आलेल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणगावासह पाचगांव (जि.नाशिक) पाणीपुरवठा योजनेचे वीज देयके थकल्याने पाणीयोजना बंद झाली असल्याबाबत

(२८) * ११५२३५ श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणगावासह पाचगांव (जि.नाशिक) येथील पाणीपुरवठा योजनेची वीज देयके थकल्याने या योजनेची वीजजोडणी तोडण्यात आली असून पाणीयोजना बंद झाली असल्याचे दिनांक २५ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजना बंद झाल्यामुळे तेथील ग्रामस्थांची विशेषतः महिलांची पाण्यासाठी वणवण सुरु झाली असून त्यांच्यात असंतोष निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले व तदनुसार या गांवातील पाणीपुरवठा योजनेची वीजजोडणी पूर्ववत करून येथील ग्रामस्थांना पाणीपुरवठा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय.

(२) व (३) होय, हे अंशतः खरे आहे.

योजनेचे रु.२१.२३ लक्ष इतके वीज देयक थकीत असल्याने दिनांक ०८.०१.२०१८ रोजी वीज पुरवठा खंडीत करण्यात आला होता. पाणी पुरवठा बंद असलेल्या कालावधीत स्थानिक स्रोताद्वारे पाणी पुरवठा सुरु होता. सदर योजनेची दैनंदिन देखभाल व दुरुस्ती ही ठाणगावसह पाच गावाच्या संयुक्त पाणी पुरवठा समितीमार्फत करण्यात येते. सदर समितीने दिनांक ०८.०१.२०१८ व दिनांक ११.०१.२०१८ रोजी योजनेचे थकीत वीज देयक रु.२१.२३ लक्ष रक्कमेपैकी रु.२.०० लक्ष रक्कम भरून दिनांक ११.०१.२०१८ पासून योजनेतील समाविष्ट गावांना पाणी पुरवठा पूर्ववत करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद जिल्हयातील पाणीपुरवठा योजनांना
निधीचा पुरवठा करण्याबाबत**

(२९) * १०५६०२ श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनांसाठी पुरेसा निधी उपलब्ध करून दिलेला असताना औरंगाबाद जिल्हा परिषदेतील पाणीपुरवठा विभागाच्या अकार्यक्षमतेमुळे पाणीपुरवठा योजनांची कामे प्रलंबित राहिल्यामुळे संबंधित अधिकाऱ्यावर कारवाई करण्याचे आदेश मा.पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री यांनी जालना येथे दिनांक ७ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास घेतलेल्या बैठकीत दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याच सुमारास कन्नड तालुक्यातील (जि.औरंगाबाद) येथील पाणीपुरवठा योजनांना निधी न मिळाल्यामुळे या ठिकाणच्या पाणीपुरवठा योजना प्रलंबित असल्याने स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी या योजनेची कामे कधी सुरु करणार याबाबत मा.पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री यांच्याकडे विचारणा केली हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अशंत: खरे आहे.

मा.मंत्री पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांनी जालना येथे दिनांक ६ जानेवारी, २०१८ रोजी पाणीपुरवठा योजनांच्या प्रगतीबाबत आढावा घेतला.यात राष्ट्रीय पेयजल कार्यक्रम व मुख्यमंत्री पेयजल कार्यक्रमांतर्गत रखडलेल्या

पाणी पुरवठा योजनांची कामे पुर्ण करून योजना पुर्ण होण्यासाठी पाठपुरावा करावा व जे अधिकारी असा प्रयत्न करणार नाहीत त्यांना जबाबदार धरण्यात येईल, असे निर्देश दिले.

(२) खरे आहे,

मा.लोकप्रतिनिधी यांनी दि. १०/०१/२०१८ रोजीच्या निवेदनान्वये कन्नड-सोयगाव मतदारसंघातील १) देवगाव रंगारी २) औराळा व १० गावे, ३) नाचनवेल व ५ गावे अशा तीन पाणी पुरवठा योजनांना मंजूरी देणेबाबत विनंती केली आहे.

(३) कन्नड तालुक्यात या विभागात जलस्वराज्य टप्पा-२ अंतर्गत अंधानेर पाणी पुरवठा योजनेची कामे प्रगतीपथावर आहे. या योजनेस निधी उपलब्ध आहे. तसेच मुख्यमंत्री पेयजल कार्यक्रमांतर्गत चापानेर व २ गावे पाणी पुरवठा योजना मंजूर असून निविदा प्रक्रिया अंतीम टप्प्यात आहे .व या योजनेसाठीसुध्दा निधी उपलब्ध आहे. देवगाव रंगारी योजना मुख्यमंत्री योजना टप्पा-२ मधील भाग-१ मध्ये समाविष्ट आहे. नाचनवेल व ५ गावे, औराळा व १० गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजना मुख्यमंत्रीपेयजल टप्पामधील भाग-२ मधील समाविष्ट करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अहमदनगर जिल्हयातील अकोले व ३२ गाव पाणीपुरवठा योजनेसाठी निधी उपलब्ध करून देणेबाबत

(३०) * १०७२१४ श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अहमदनगर जिल्हयातील अकोले ३२ गाव पाणीपुरवठ्याच्या कामास सन २०१२ मध्ये सुरुवात करूनही निधी अभावी सदर योजनेचे काम बंद आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर अकोले व ३२ गाव योजनेसाठी निधी उभारून योजनेचे काम तातडीने करून जनतेला स्वच्छ शुध्द व पुरेसे पाणी पुरविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय.

(२) व (३) प्रस्तुत योजनेच्या संकल्पनेत बदल झाल्यामुळे व वाढीव कामामुळे योजनेच्या किंमतीत वाढ झाली असून योजनेवर डिसेंबर, २०१७ अखेर रु.२९७०.३२ लक्ष खर्च झालेला असून सद्यःस्थितीत योजनेची ८५% कामे पूर्ण झालेली आहेत. योजनेच्या किंमतीत वाढ झाली असल्याने योजनेस सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्यासाठी प्रस्ताव नियोजन विभागास सादर करण्यात आला होता. त्यात उपस्थित मुद्द्यांची पूर्तता करण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

भिवंडी व डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील मे.एम.एम.प्रोडक्ट्स कंपनी विना परवाना आयुर्वेदीक औषधांचे उत्पादन करित असल्याबाबत

(३१) * ११४५४४ श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवंडी व डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील मे.एम.एम.प्रोडक्ट्स कंपनीमध्ये विना परवाना आयुर्वेदीक औषधांचे उत्पादन होत असल्याचे निदर्शनास आल्यावर दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी प्रशासनाकडून धाड टाकण्यात आली, तेथील प्राप्त माहितीच्या अनुषंगाने दिनांक ६ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी

मे.मनन डिस्ट्रीब्यूटर्स (भिवंडी, जि.ठाणे) या वितरकावर धाड टाकून दोन्ही कंपन्यांचा रु.२७,७८,२११/- एवढ्या किंमतीचा आयुर्वेदीक औषधी साठा जप्त करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जप्त केलेल्या औषधापैकी ८ नमुने चाचणी व विश्लेषणाकरीता पाठविण्यात आले असून त्याचा अहवाल अद्याप प्राप्त झाला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदननुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) दि. ०३.११.२०१७ रोजी मे.एम.एम. प्रोडक्ट्स, डोंबिवली येथे विना परवाना क्रमांक नमुद केलेले उत्पादन जसे Eucalyptus Oil, Lemon Oil, Rose Mary Oil चा साठा आढळला. सदर उत्पादनांच्या पॅकमधील वेस्टनावर औषधी गुणधर्म नमुद असल्याने नमुना १६ व पंचनाम्या अंतर्गत रुपये ६,९२,५६१ किंमतीचा साठा जप्त करण्यात आला. सदर साठ्यातून ०४ नमुने विश्लेषणासाठी घेण्यात आले असून अहवाल अद्याप प्रलंबित आहे.

तसेच दि.०६.११.२०१७ रोजी मे.मनन डिस्ट्रीब्यूटर्स, ठाणे या संस्थेमधून विना परवाना क्रमांक नमुद केलेल्या रुपये २०,८५,६५० किंमतीचा साठा जप्त केला आहे. सदर साठ्यातून ४ नमुने चाचणी व विश्लेषणास्तव घेण्यात आले असून अहवाल अद्याप प्रलंबित आहे. उक्त प्रकरणी उत्पादकांविरुद्ध चौकशी सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठास बनावट

धनादेशामुळे आर्थिक नुकसान झाल्याबाबत

(३२) * १०५६८५ श्री.बंटी भांगडिया (चिमूर), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ प्रशासनास बनावट धनादेशाद्वारे ३० लक्ष रुपयाचा आर्थिक तोटा झाला असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ प्रशासनातील वित्त विभागाचे संबंधित अधिकारी यांची उक्त धनादेशावर स्वाक्षरी व मान्यता असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी पोलिस प्रशासनाकडून दोन संशयित व्यक्तींना अटक केली असून अटकेतील संशयितांची सविस्तर चौकशी न करताच परस्पर सोडून देण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सदर बाब माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये निदर्शनास आली आहे. सदर चूक बँकेद्वारे झाली असल्याने बँकेने राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाला रु.३१,६६,३०९/- एवढी रक्कम परत केली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) या प्रकरणी दोन संशयितांना अटक केली असून सदर प्रकरणी पोलीस प्रशासनाकडून पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर जिल्ह्यामध्ये शिधापत्रिकेसोबत आधारकार्ड जोडल्यामुळे
अन्नधान्याची बचत झाली असल्याबाबत**

(३३) * १०९८१६ श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर जिल्ह्यामध्ये शिधापत्रिके सोबत आधारकार्ड जोडल्यामुळे जवळपास ५ हजार मेट्रिक टन पर्यंत अन्नधान्याची बचत झाली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नागपूर जिल्ह्यामध्ये पथदर्शी प्रकल्प चालू आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अन्नधान्याची एवढ्या मोठ्या प्रमाणात बचत होत असेल तर संपूर्ण राज्यामध्ये शिधापत्रिका सोबत आधारकार्ड जोडून वितरण प्रणाली कार्यान्वित केली जाणार आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर प्रकल्पासाठी किती खर्च करण्यात येणार आहे वा येत आहे,
- (५) तसेच, सदरचा प्रकल्प राज्यामध्ये केंव्हापासून चालवण्यात येणार आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे आहे.

या प्रणालीमुळे नागपूर शहरामध्ये माहे जानेवारी २०१८ पर्यंत एकूण गहू-६०७८.६५ मे.टन व तांदूळ-४१९७.०३ मे.टन एवढ्या धान्याची बचत झालेली आहे.

(२) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे संगणकीकरण या प्रकल्पांतर्गत Aadhar enabled Public Distribution System (AePDS) प्रणाली माहे ऑक्टोबर २०१७ मध्ये नागपूर शहरामध्ये प्रायोगिक स्तरावर राबविण्यात आलेली होती.

(३) सद्यस्थितीत, AePDS ही प्रणाली राज्यातील खालील १८ जिल्ह्यांत राबविण्यात येत आहे-

जानेवारी २०१८-जालना, वाशिम, सोलापूर (अधावि), नागपूर (अधावि), फेब्रुवारी २०१८- भंडारा, जालना, हिंगोली, कोल्हापूर, नांदेड, पुणे, वर्धा व मार्च २०१८-अहमदनगर, अकोला, औरंगाबाद, लातूर, नागपूर (जिपुअ), उस्मानाबाद, परभणी, सांगली.

नजीकच्या कालावधीमध्ये राज्यातील उर्वरित सर्व जिल्ह्यांमध्ये ही प्रणाली टप्प्या-टप्प्याने राबविण्याचे नियोजन आहे.

(४) राज्यात राबविण्यात येणाऱ्या सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे संगणकीकरण या प्रकल्पास दि.१८ मे, २०१६ रोजीच्या शासननिर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात आलेली असून या प्रकल्पासाठी ३ वर्षांकरिता अंदाजे एकूण रू.२६४.८६ कोटी एवढा खर्च येणार आहे.

(५) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे संगणकीकरण प्रकल्पांतर्गत राज्यातील रास्तभाव दुकानांमध्ये ई-पॉस मशीन बसवून लाभार्थीची बायोमेट्रिक ओळख पटवून धान्य वाटप करण्यास राज्यात माहे मार्च, २०१७ पासून टप्प्या-टप्प्याने सुरवात करण्यात आलेली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौ.दिघंची (ता.आटपाटी, जि.सांगली) येथील भारत निर्माण योजने

अंतर्गत नळपाणी पुरवठा योजनेचे काम निकृष्ट

दर्जाचे झाले असल्याबाबत

(३४) * ११४५४६ श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेटीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौ.दिघंची (ता.आटपाटी, जि.सांगली) येथील भारत निर्माण योजने अंतर्गत नळपाणी पुरवठा योजनेची अंमलबजावणी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण विभाग सांगवी यांच्याकडून करण्यात आली असून योजनेचे काम निकृष्ट

दर्जाचे झाले असून कामाची चौकशी करण्यासंदर्भात मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद सांगली यांनी अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळ यांना दिनांक १ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास कळवूनही अद्याप चौकशी करण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासकीय तंत्रनिकेतन मिरज या त्रयस्थ यंत्रणेकडून तपासणी करण्यासाठी दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये कळवूनही तपासणी अहवाल शासनास प्राप्त झाला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रश्न भाग (१) व प्रश्न भाग (२) च्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय हे खरे आहे.

मौजे दिघंची, ता.आटपाडी येथील भारत निर्माण योजनेअंतर्गत नळ पाणी पुरवठा योजनेकरीता तांत्रिक सल्लागार म्हणून महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांनी अंदाजपत्रके, आराखडे करणे व देखरेख करण्याचे काम केले आहे. सदर याजनेची अंमलबजावणी ग्रामपंचायत अंतर्गत पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती, दिघंची यांचेमार्फत करण्यात आली आहे. योजनेच्या झालेल्या कामाच्या निकृष्ट दर्जा बाबत व अनियमिततेबाबत अधीक्षक अभियंता, गुण नियंत्रण दक्षता पथक, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, ठाणे यांचेकडून तपासणी करून घेण्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सांगली यांनी अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळ, सांगली यांना दि.०१.०९.२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये कळविले आहे.

(२) होय हे खरे आहे.

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळ, सांगली यांचेकडून विहित कालावधीत अहवाल प्राप्त न झालेने प्राचार्य, शासकीय तंत्रनिकेतन, मिरज, जि.सांगली यांना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सांगली यांनी दि.२६.१०.२०१७ च्या पत्रान्वये योजनेच्या कामाची तांत्रिक चौकशी करून अहवाल सादर करणेबाबत कळविले आहे.

(३) प्राचार्य, शासकिय तंत्रनिकेतन, मिरज यांचेकडून चौकशी अहवाल प्राप्त न झालेने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सांगली यांनी दि.२९/०१/२०१८ व दि.२७/०२/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये स्मरण करण्यात आले आहे. संबंधितांकडून अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर पुढील आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल. मूळ मंजूर योजनेत समाविष्ट असलेल्या वाड्यावस्त्या ग्रामसभेने केलेल्या ठरावानुसार योजनेमधून वगळलेल्या वाड्यावस्त्यांना पाणी टंचाई आहे अथवा भविष्यात पाणी टंचाई निर्माण होऊ शकते अशा वाड्यावस्त्या सदर पाणी पुरवठा योजना विचाराधिन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.